

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, az 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **Just citromsavas vízkőoldó**

1.2. Azonosított felhasználás: savas tisztítószer

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

GIRONDE Kozmetikai és Háztartás-vegyipari Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft.

H-3333 Terpes, Petőfi út 2 – 4.

Telefon: +36 36 561 310 Fax: +36 36 371 022

honlap: www.gironde.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: info@gironde.hu

1.4. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):

napközben: +36 (1) 476-6464

éjjel-nappal hívható száma: +36 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. Az keverék osztályozása: a gyártó, a vonatkozó uniós szabályozások a 1272/2008/EK (CLP¹) rendelet szerint **a termék veszélyes keverék.**

	Veszélyességi osztály	Veszélyességi kategória ²	
Egészségi veszély:	Eye Irrit. 2	Súlyos szemkárosodás/szemirritáció	2

2.2. Címkézési elemek:

Piktogram: GH07 **Figyelmeztetés:** FIGYELEM

Veszélyre/kockázatra figyelmeztető H-mondat:

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P103 Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel.

Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható.

Az öblítés folytatása.

P337+P313

Ha a szemirritáció nem múlik el: Orvosi ellátást kell kérni.

Összetétel: citromsav

Összetevők a 648/2004/EK rendelet szerint: <5% nem ionos felületaktív anyag, Parfum

2.3. Egyéb veszélyek: a termék nem tartalmaz különös aggodalomra okot adó (SVHC) anyagot, illetve olyan anyagot, ami a különös aggodalomra okot adó anyagok jelöltlistáján szerepel; a lista közzétételre kerül a REACH 59. cikk (10) értelmében, lásd ECHA honlap: <http://echa.europa.eu/candidate-list-table>

¹ Classification, Labelling and Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

² Nagyobb szám, kisebb veszélyt jelent.

A termék nem tartalmaz a REACH XIII. mellékletének kritériumai szerinti PBT, ill. vPvB anyagot.

Fizikai-kémiai veszély: nem lép fel.

Egészségkárosító veszély: szembe jutva irritál tartós és többszöri érintkezés esetén szemkárosodást okozhat.

Környezetkárosító hatás: előírászerű kezelés, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

3. szakasz: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. Kémiai jelleg: keverék, vizes oldat.

Veszélyes összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Citromsav monohidrát CAS-szám: 5949-29-1 EK-szám: 201-069-1 RRN: 01 -2119457026-42-xxxx	5-15%	Eye Irrit. 2, H319
N,N-dimetil-tetradecilamin-N-oxid CAS-szám: 3332-27-2 EK-szám: 222-059-3	0 – 1%	Acute Tox. (oral) 4, H302 Eye Dam. 1, H318, Skin Irrit. 2, H315 Aquatic Acute 1, H400; M _(akut) :1

A gyártó más veszélyes összetevő jelenlétét nem jelzi. Az egyéb összetevők nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak vagy koncentrációjuk a termékben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyességi osztályok, H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit le kell venni. Eszméletlen vagy görcsös állapotban lévő sérülttel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Belélegzés esetén: a sérültet friss levegőre kell vinni.

Bőrrel való érintkezés esetén: mossuk szappannal és vízzel az érintett bőrfelületet, majd folyóvízzel alaposan öblítsük le.

Szembe kerülése esetén: alapos, legalább 5 – 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Panasz, tünet állandósulása esetén szakorvos segítségét kell kérni!

Lenyelés esetén: a szájat azonnal öblítsük vízzel, majd igyunk vizet. Nagy mennyiségek lenyelése esetén forduljunk orvoshoz, mutassuk meg a címkét és vagy a biztonsági adatlapot.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: szembejutva irritálhat, szemkárosodást okozhat hosszas és tartós érintkezés esetén.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: ha tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét, illetve biztonsági adatlapját. **Megjegyzés az orvos számára:** kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltóhab, oltópor, szén-dioxid, vízpermet, homok. A környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni.

Ártalmatlan oltóanyag: erős vízszugár.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: nem ismert.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: a védőfelszereléseket a környezetben égő anyagok alapján kell meghatározni. Védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék javasolt.

Egyéb információ: a termék nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes, nem öngyulladó.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: ügyeljünk a csúszásveszélyre, ha a szembefröccsenés veszélye fennáll, akkor védőszemüveg használata szükséges.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: a kiömlött anyag közcsatornába, élő vizekbe, talajba ne jusson! A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Nagy mennyiségű kiömlött készítményt inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, föld, diatomaföld) kell felitatni, összegyűjteni, megfelelően címkézve tárolni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni. Kis mennyiségű terméket sok vízzel le kell öblíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: kövessük a címkén található használati utasítást! Ne keverjük más készítményekkel! Kerüljük el a termék szembejutását.

Tűz- és robbanásvédelem: speciális intézkedés nem szükséges.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetelenséggel együtt

Gyermekek kezébe nem kerülhet! Ajánlott tárolási hőmérséklet: +5°C felett.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: savas tisztítószer

A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót, és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték/levegőben megengedett koncentráció: nem tartalmaz olyan összetevőt melyre vonatkozólag határérték megállapítás történt.

Citromsavra vonatkozó DNEL³ érték: nincs adat, nem származtatható.

Citromsav PNEC⁴ értékei: PNEC (édesvíz): 0,44 mg/l, PNEC (tengervíz): 0,044 mg/l;

PNEC (édesvízi üledék): 3,46 mg/l; PNEC (talaj): 33,1 mg/kg; PNEC (STP): > 1000 mg/kg

PNEC (tengeri üledék): 34,6 mg/l

8.2. Az expozíció ellenőrzése

A termék használata során be kell tartani a vegyi anyagokkal folytatott tevékenységek általános biztonsági és higiénés előírásait. Körültekintő munkával, használatl kerülni a termék szembejutását!

Műszaki intézkedés: nem szükséges.

Higiéniai intézkedések: tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** nem szükséges.
- **Kézvédelem:** érzékeny bőrű személyeknek védőkesztyű használata ajánlott.
- **Szemvédelem:** nem szükséges. Nagy mennyiségek kezelése esetén, mentesítéskor védőszemüveg/védőálarc használata ajánlott.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Halmazállapot:	folyékony
Megjelenési forma:	folyadék
Szín:	áttetsző
Szag:	a termékre jellemző, kellemes
Szagküszöb:	nincs meghatározva
pH-érték 20°C-on:	<2
Relatív sűrűség:	kb. 1,1
Forrás/dermedéspont:	nincs adat

³ DNEL: DERIVED NO EFFECT LEVEL - a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje

⁴ PNEC: PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION - az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció

Lobbanáspont:	nem jellemző, vizes oldat, kb. >100°C becsült érték
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Öngyulladás:	a termék nem öngyulladó
Robbanásveszély:	nem lép fel, nem robbanásveszélyes
Robbanási határok:	nincs adat
Oxidáló tulajdonság:	nem jellemző
Gőznyomás:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Bepárlási sebesség:	nem releváns
Vízoldékonyság:	elegyedik, citromsav oldékonysága: 676 g/l víz, 20°C-on
Megoszlási hányados:	– 1,72 (citromsav 20°C-on)

9.2. Egyéb információ: nincs adat, nem áll rendelkezésre vagy nem releváns

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző, savas oldat, lúgokkal sőt képez.

10.2. Kémiai stabilitás: közönséges körülmények (szokásos hőmérséklet-, és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: reakció aktív klórtartalmú készítményekkel.

10.4. Kerülendő körülmények: rendeltetésszerű használat esetén nem ismertek. Hőhatás, fagy.

10.5. Nem összeférhető anyagok: aktív klórtartalmú készítmények, lúgok, erős oxidáló szerek.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: célzott vizsgálatok nem történtek. Osztályozása, toxikológiai megítélése a CLP-rendelet keverékekre vonatkozó osztályozási kritériumainak a figyelembevételével történt.

Akut toxicitás: a termék nem osztályozandó lenyelve, bőrön át felszívódva, belélegezve ártalmas keveréknek.

Bőrmarás/bőrirritáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Szemkárosodás/szemirritáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai teljesülnek. A szemirritáló (Eye Irrit. 2) összetevő koncentrációja 10%.

Bőr és légúti szenzibilizáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

CMR hatások (rákkeltő, mutagén és reprodukciós toxicitás): jelentős hatás, kritikus veszély nem ismert. A rendelkezésre álló adatok alapján a termék CMR tulajdonságú anyagot nem tartalmaz, az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Célszervi toxicitás (STOT SE , STOT RE): az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Aspirációs toxicitás: jelentős hatás, kritikus veszély nem ismert, a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

11.2. A citromsav-monohidrátra vonatkozó adatok:

Akut toxicitás: LD₅₀ (orális, patkány): 5400 mg/ttkg; LD₅₀ (dermális, patkány): > 2000 mg/ttkg

Bőrmarás/bőrirritáció: citromsav 50%-os vizes oldata nem irritáló nyulakon okkluzív kötésben⁵.

Az OECD 404 teszt szerint gyengén bőrirritáló hatású.⁶

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: erősen irritál, OECD 405 teszt.

Légúti irritáció: porának belégzése esetén lehetséges.

Bőrszenzibilizáció: nem szenzibilizál (tengerimalac, Buehler teszt).

Csírasejt-mutagenitás: in vivo kísérletekben nem mutagén.

Rákkeltő hatás: Állatkísérletekben nem rákkeltő, nem szerepel az IARC, NTP, OSHA listákon.

Reprodukciós toxicitás: nem teratogén.

Célszervi toxicitás, egyszeri/többszöri expozíció: nem osztályozzák, mint speciális célszervi toxikus anyagot.

Aspirációs veszély: nem valószínűsíthető.

⁵ <http://echa.europa.eu/registration-dossier/-/registered-dossier/15451>

⁶ SIDS Report - <http://www.inchem.org/documents/sids/sids/77929.pdf>

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: célzott vizsgálatokat nem végeztek. Megítélése az összetevőkre vonatkozó ökotoxikológiai adatok alapján a CLP-rendeletnek megfelelően történt.

A termék nem osztályozandó a környezetre veszélyes keveréknek.

A citromsav toxicitása vízi élőlényekre: LC₅₀ (hal, 48 óra): 440 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 24 óra): 1535 mg/l

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a termékben lévő felületaktív anyag megfelel a 648/2004/EK rendeletben előírt biológiai lebomlási kritériumoknak (>80%, OECD 310). Az ezt alátámasztó adatok mindenkor a tagállamok illetékes szerveinek a rendelkezésére állnak, és közvetlen kérésükre vagy a tisztítószer gyártó kérésére megtekinthetők.

A citromsav biológiailag jól lebontható (Sturm teszt).

12.3. Bioakkumulációs képesség: bioakkumuláció nem várható; citromsav logP_{o/v} értéke: < 1, a nemionos felületaktív anyag logP_{o/v} értéke: 5,66.

12.4. A talajban való mobilitás: nincs adat.

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés: a termék összetevői nem PBT, nem vPvB anyagok.

12.6. Egyéb káros hatás: nem ismert.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek: a termék és annak csomagolóanyagának ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

A termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a felhasználás helyétől és a hulladékká válás körülményeitől függően változhat.

Kis mennyiségek háztartási hulladékként kezelhetőek.

13.2. A termék hulladékának besorolása/hulladékkulcs/EWC-kód: 07 06 01* vagy 16 10 01*

A vízzel alaposan kitisztított, hulladékká vált csomagolóanyag besorolása: 15 01 02

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII.29.) kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

A termék nem tartalmaz különös aggodalomra okot adó (SVHC) anyagot.

A termék nem tartalmaz a REACH XIV. mellékletében listázott anyagot.

A termék nem tartalmaz a REACH XVII. mellékletben szereplő anyagot.

A termék nem tartalmaz ózonnéteg károsító anyagot.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai;

CLP rendelet: 1272/2008/EK és módosításai;

Tisztítószer-rendelet: 648/2004/EK és módosításai;

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről;

Foglalkozási expozíciós határértékek: 91/322/EK rendelet és módosítása; 2000/39/EK irányelv és módosításai.

2008/98/EK irányelv a hulladékokról

Vonatkozó nemzeti joganyagok

- Munkavédelem:** az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;
- Kémiai biztonság:** 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;
- Környezetvédelem:** 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;
- Tűzvédelem:** az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék normál körülmények között történő felhasználására és kezelésére vonatkozó információkat tartalmazza. Minden olyan alkalmazás esetén, amikor a terméket más anyaggal elegyítik, illetve olyan eljárásokat alkalmaznak, amelyek nem felelnek meg az adatlapban foglaltaknak, a teljes felelősség a felhasználót terheli.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, de a javaslatainkért, és az ajánlásainkért garanciát vállalni nem tudunk, hiszen a felhasználás körülményei hatáskörünkön kívül esnek.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a helytelen használatból adódó következményekért.

A 2. és a 3. szakaszban szereplő rövidítések és H-mondatok szövege:

RRN: a REACH regisztráció száma

M_(akut): M-tényező az akut vízi toxicitásra vonatkozólag

PBT: perzisztens, bioakkumulatív, toxikus

vPvB: nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív

A veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni (1-4) számok, az osztályon belüli kategóriát jelölik meg, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek: Acute Tox.: akut toxicitás; oral: szájon át; Skin Irrit.: bőrirritáció; Eye Irrit.: szemirritáció; Eye Dam.: súlyos szemkárosodás; Aquatic Acute: vízi környezetre veszélyes, akut veszélyt jelent.

H302 Lenyelve ártalmas.

H315 Bőrirritáló hatású.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

H318 Súlyos szemkárosodást okoz.

H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

Adatlap-történet: a biztonsági adatlap 1.0-HU verziója a gyártó adatai és az összetevők biztonsági adatlapja alapján készült 2017. március 20-án, melyet felülvizsgáltak 2019. május 27-én.